

Welkom

Jan Vos – voorzitter NedZero

Programma

13:30: Opening

13:40: Presentatie directe lijn

14:00: Presentatie cable pooling

14:20: Presentatie GDS

14:40: Presentatie groepscontracten

15:00: Pauze

15:30: Reflectie fiscaliteit

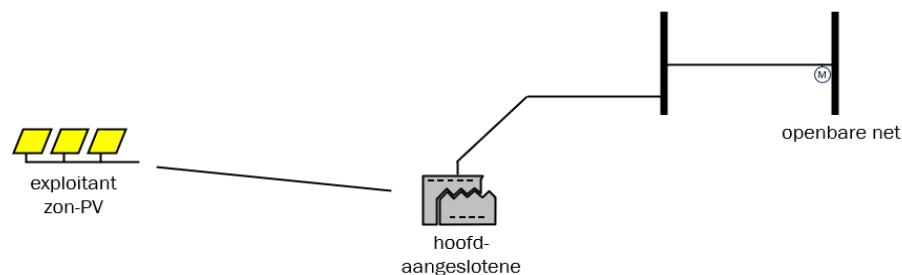
15:50: Paneldiscussie met Ministerie van
Klimaat en Groene Groei (KGG), ACM,
Netbeheerder Enexis, Eneco, Groenleven

16:50: Afsluiting

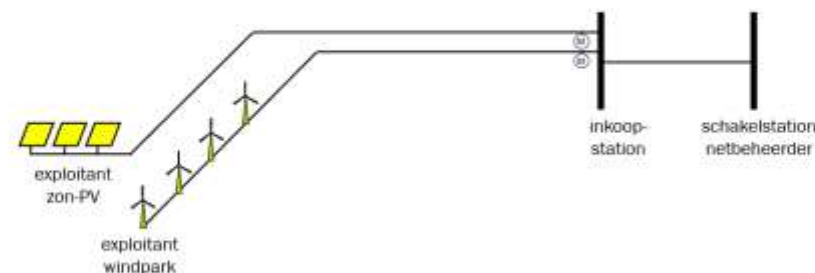
17:00: Borrel

Casus

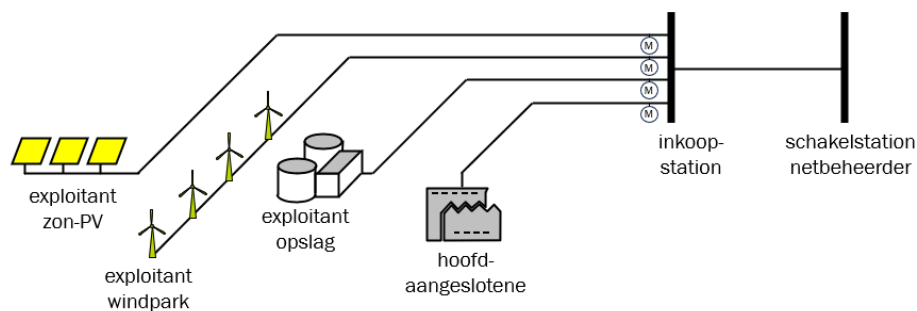
directe lijn

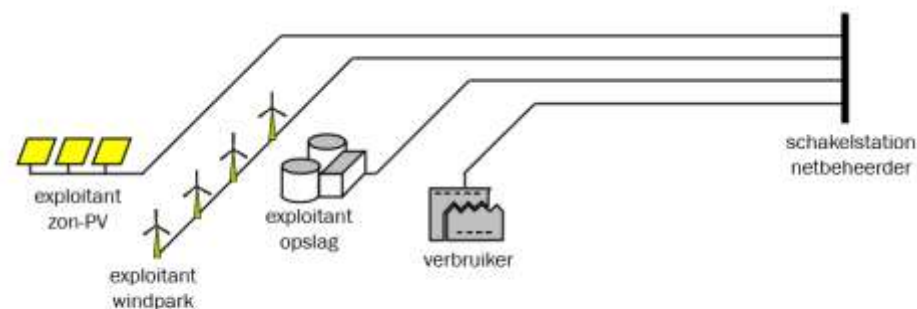
cablepooling

gesloten distributiesysteem

delen transportcapaciteit: groepstransportcontract

Directe lijn

Pieter Leopold – Mobius Advocaten

Regulatoire kwalificaties verbindingen

De Elektriciteitswet 1998 kent drie kwalificaties van elektriciteitsverbindingen:

- Een '**net**'
- Een '**directe lijn**'
- Verbindingen binnen een '**installatie**'

Definities sluiten elkaar uit: **net** ≠ **directe lijn** ≠ **installatie**

Daarnaast kunnen verbindingen deel uitmaken van een '**aansluiting**' (= een of meer verbindingen tussen een net en een WOZ-object of een ander net)

- Tot het overdrachtspunt onderdeel van het net
- Gedeeld gebruik aansluiting → '**cable pooling**'

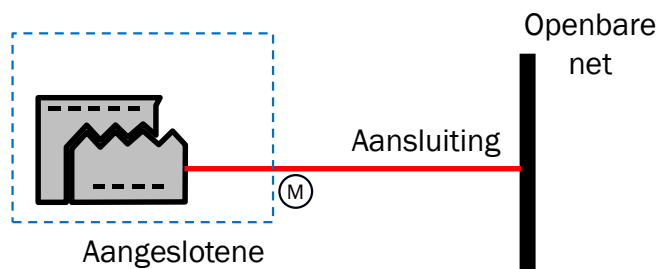
Installatie

Verbindingen binnen de **installatie** van de aangeslotene

- Begrippencode elektriciteit:
Het samenstel van elektrisch materieel en leidingen van een aangeslotene, te rekenen na het overdrachtpunt van de aansluiting
- Installatiebegrip niet wettelijk gedefinieerd. MvT:
het begrip installatie [moet] ruim worden opgevat en omvat [...] aan de productiezijde de elektriciteitscentrale als geheel en aan de afnemerszijde alles wat – doorgaans achter de elektriciteitsmeter – in een woning of vestiging elektriciteit verbruikt.
- Energiewet bevat wel een definitie (materieel gelijk)

Onderscheidend element (zie o.a. Salinco-uitspraak CBb):

- Meer dan één gebruiker (*afnemer*) op stelsel? → geen installatie meer. N.B.: ongeacht concernverband

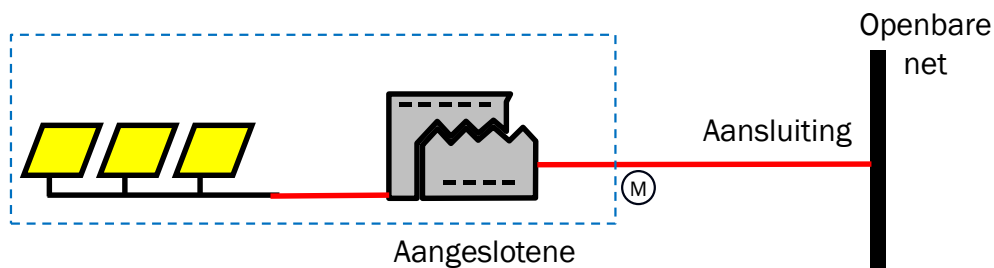
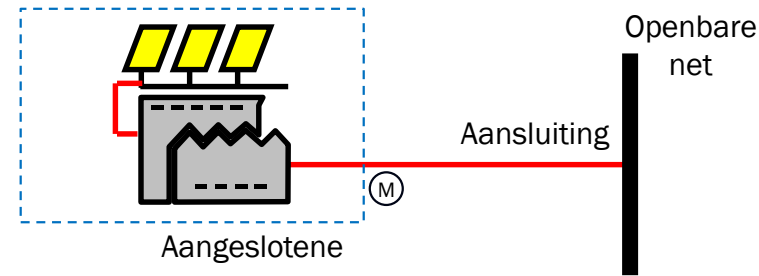

- Eigenaarschap verbindingen niet doorslaggevend (zie recentelijk informele zienswijze ACM inz. HTM)

Installatie (2)

Voorbeeld 1:

- Aangeslotene heeft dakgebonden PV-installatie
- Aangeslotene is ofwel eigenaar ofwel huurder van de PV-installatie
- Aangeslotene is de enige gebruiker van de PV-installatie en de verbindingen

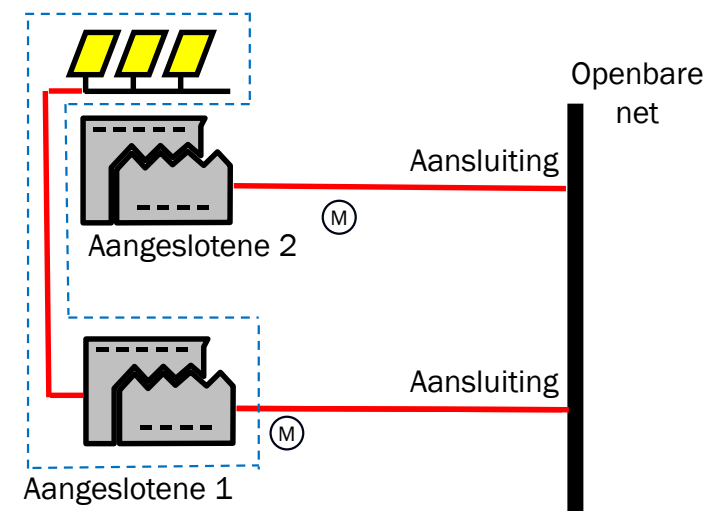

Voorbeeld 2:

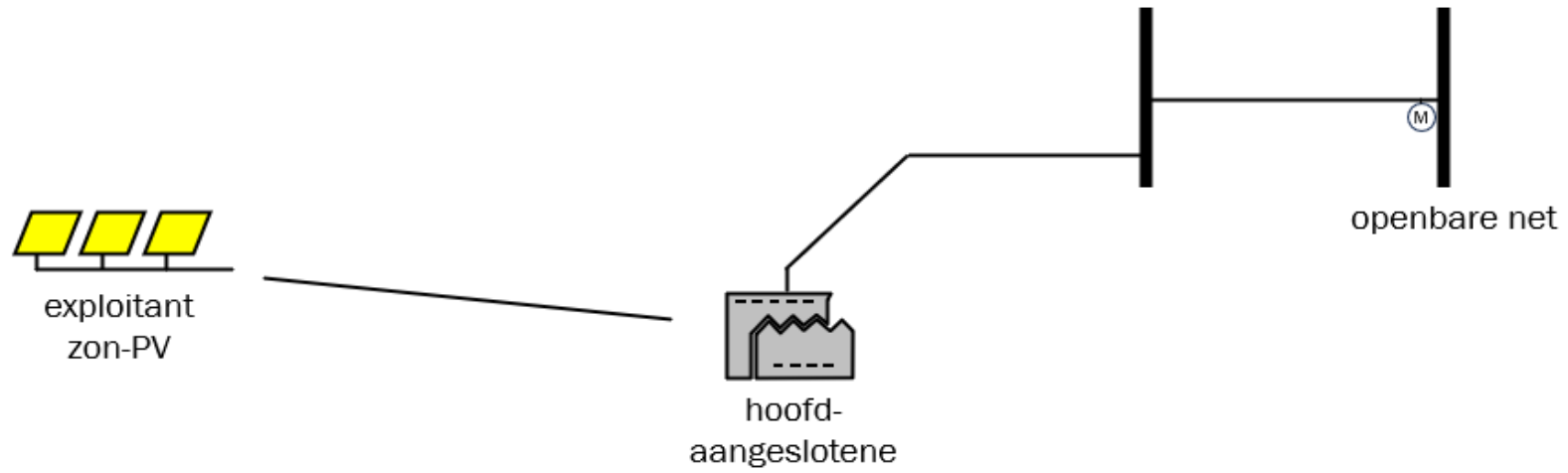
- Aangeslotene heeft een grondgebonden PV-installatie
- Aangeslotene is ofwel eigenaar ofwel huurder van de PV-installatie
- Aangeslotene is de enige gebruiker van de PV-installatie en de verbindingen

Voorbeeld 2:

- PV-installatie op dak van aangeslotene 2 (opstalrecht)
- Er bestaan geen verbindingen tussen de installatie van aangeslotene 2 en de PV-installatie
- Er bestaat een verbinding tussen de PV-installatie en aangeslotene 1
- Aangeslotene 1 is ofwel eigenaar ofwel huurder van de PV-installatie
- Aangeslotene 1 is de enige gebruiker van de PV-installatie en de verbindingen

directe lijn

Directe lijn

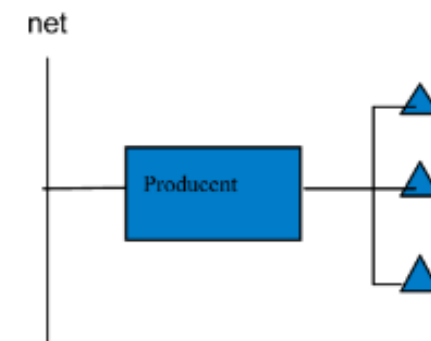
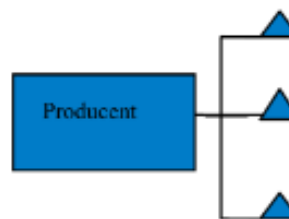
Directe lijn = ongereguleerde elektriciteitsverbinding(en)

Basiskennmerken:

- Een of meer verbindingen
- Één productie-installatie
- Een of meer verbruikers
- Maximaal één aansluiting op een net
- Voorzien in de elektriciteitsbehoefte van de verbruiker(s) → ACM: 90% OK (zie besluit ACM HyET Real Estate)

Ongereguleerd want:

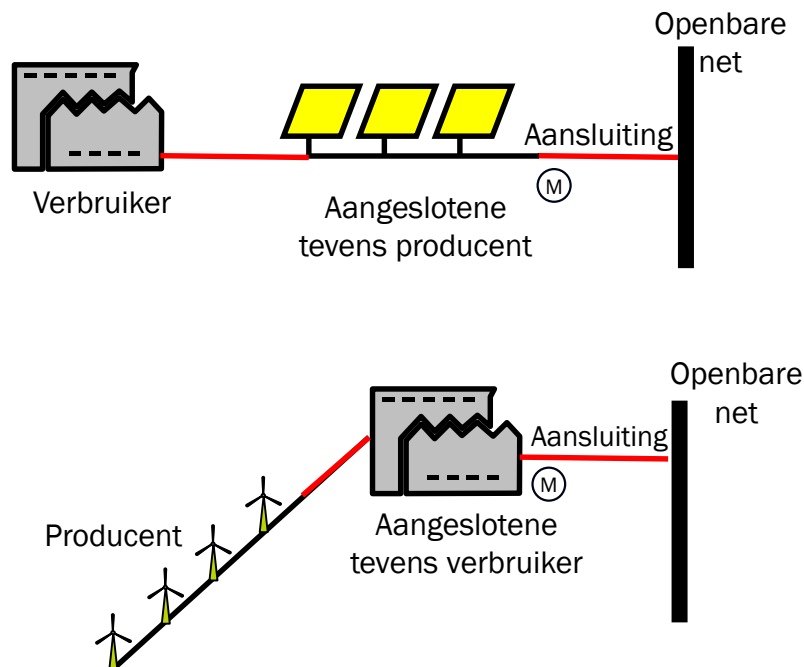
- Geen (net)beheerder
- Geen splitsingsvereisten
- Geen derdentoegang
- Geen aansluitplicht
- Geen gereguleerde tarieven

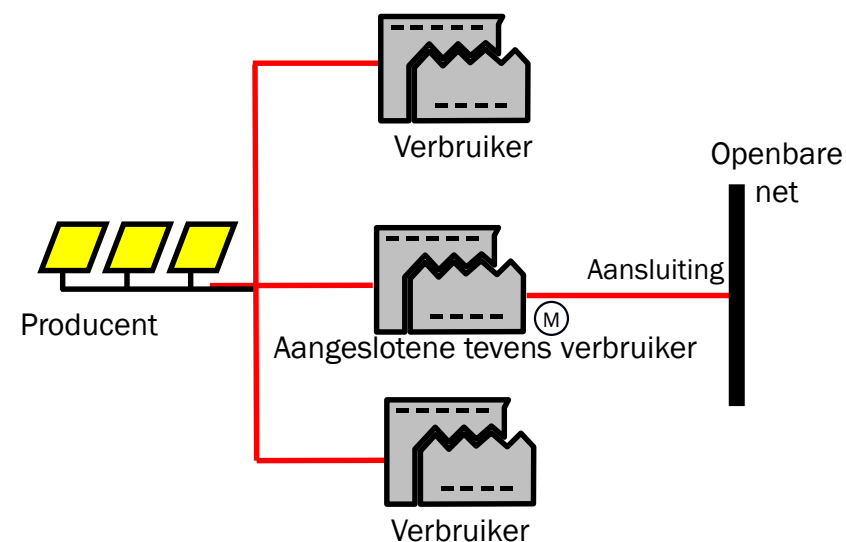
Directe lijn (2)

- Producent fungeert als 'service provider' naar verbruikers
- Art. 9h E-wet: z.s.m. na ingebruikname melding ACM; lichte toets op volledigheid melding
- Rechtszekerheid? → GDS-ontheffing aanvragen voor zekerheid kwalificatie directe lijn
- ACM kan ambtshalve onderzoek doen naar kwalificatie

Voorbeelden:

Opslag?

Directe lijn (3)

Wat moet je in elk geval regelen?

- 'All-in' (leverings)contract met de producent (evt. met tussenkomst externe leverancier) met daarin afspraken over o.a.:
 - Commercials: prijs, volume, duur, beëindiging
 - Eigendom elektriciteitsinfrastructuur
 - Meten
 - Interrupties/back-up
- Melding (z.s.m.) na ingebruikname bij ACM + melding bij significante wijziging

Vragen of meer weten?

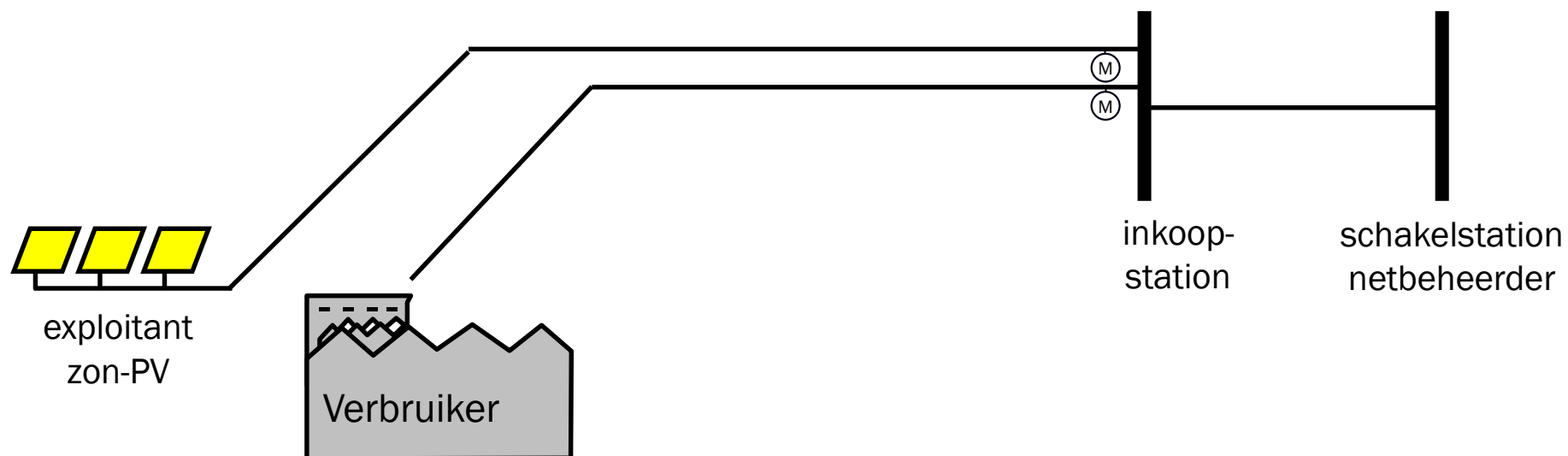
leopold@mobiusadvocaten.nl

+31 6 42 68 88 50

Cable pooling

Redmar Damsma - Ventolines

Cable pooling

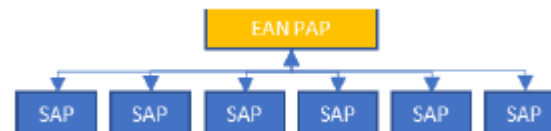

MLOEA

- Regeling van Meerdere Leveranciers op Een Aansluiting (MLOEA) in onderdeel 2.5/2.6 Netcode vormt feitelijke start Cable Pooling.
- Biedt mogelijkheid om binnen een aansluiting aanvullende secundaire allocatiepunten (SAP) aan te vragen.
- Probleem was dat productie-installaties waarvan de eigendom bij verschillende rechtspersonen berust niet MLOEA kunnen toepassen.
- Daarvoor was wetswijziging nodig – wat vervolgens ‘cable pooling’ is komen te heten

Cable Pooling: huidige wettelijke regeling (wind+zon)

- In 2020 is artikel 1 lid 7 Elektriciteitswet 1998 inwerking getreden
- Daardoor werd cable pooling tussen wind- en/of zonneparken mogelijk
- Parken moeten zich in onmiddellijke nabijheid van elkaar bevinden; minimale aansluiting van 2 MVA

Cable Pooling: nieuwe regeling (alle installaties)

- Nieuwe Energiewet breidt cable pooling uit tot alle typen installaties, inclusief opslag en verbruik.
- Energiewet nog niet inwerking getreden. Wacht nog op finalisering Energiebesluit; inwerkingtreding van Wet + Besluit wordt 1 januari 2026 verwacht.
- Verduidelijking dat netbeheerder meerpartijen ATO moet toestaan
 - Onder huidige wet veel discussie geweest met netbeheerders die meerpartijen ATO niet wilden toestaan, met name in situaties waarin 1 van de partijen al een ATO had
- In Energiebesluit komt maximum van aantal organisaties dat mag cable poolen (waarschijnlijk 4) en minimumomvang om te mogen cable poolen (was 2 MVA, gaat waarschijnlijk omlaag)

Gedragen als één installatie?

- Cable pooling heeft geen achtergrond in EU-elektriciteitsrichtlijn
 - Cable pooling overigens geen specifiek Nederlandse uitvinding, komt ook al voor in bijvoorbeeld Letland en Polen
- Volgens Nota van Toelichting moeten installaties zich als één installatie gedragen, anders zou 'distributienet' in de zin van EU elektriciteitsrichtlijn ontstaan zonder geldige ontheffing.
 - Geldt in feite ook al voor huidige regeling in Elektriciteitswet?
- In tekst Energiewet zelf dergelijke voorwaarde niet opgenomen, het wordt aan markt overgelaten wat hiermee te doen
 - Dit zal ook worden bevestigd in toelichting Energiebesluit

ACM anticipeert op in werkingtreding nieuwe regeling

- ACM: Vooruitlopend op inwerkingtreding Energiewet en -besluit is Cable Pooling al toegestaan
- Als MLOEA wordt toegepast is voor ACM voldoende.
- Dus geen handhaving bij eventuele strijd met EU-recht

Verhouding meerpartijen ATO en CPO

- ❑ Delen aansluiting: meerpartijen-ATO met netbeheerder.

= Rechtsrelatie op de aansluiting

- ❑ Onderlinge verhouding partijen die aansluiten (gaan) delen: cable pooling-overeenkomst (“CPO”)

= Rechtsrelatie achter de aansluiting

- ❑ In verband met (project)financiering wordt zoveel mogelijk in de CPO geregeld

Model CPO

- Door Ventolines is in 2021 een model CPO ontwikkeld
- In 2022 is dit uitgebreid tot brownfield situaties en opslag in verband met verwachte uitbreiding van Cable Pooling tot opslag
 - De modellen zijn inclusief toelichting gratis te downloaden van de website van Invest NL

CPO: waarover worden afspraken gemaakt?

- Planning
- Gemeenschappelijke installatie
- Doorkijk naar afspraken met de netbeheerder, inclusief instap op ATO
- Verdeling verantwoordelijkheden en kosten
- Aansprakelijkheid en verzekering
- Curtailment
- Programma- en meetverantwoordelijkheid
- Financieringsbepalingen

Vragen?

- Alle vragen welkom (binnen de tijd!)
- Stel vragen achteraf gerust aan redmardamsma@ventolines.nl

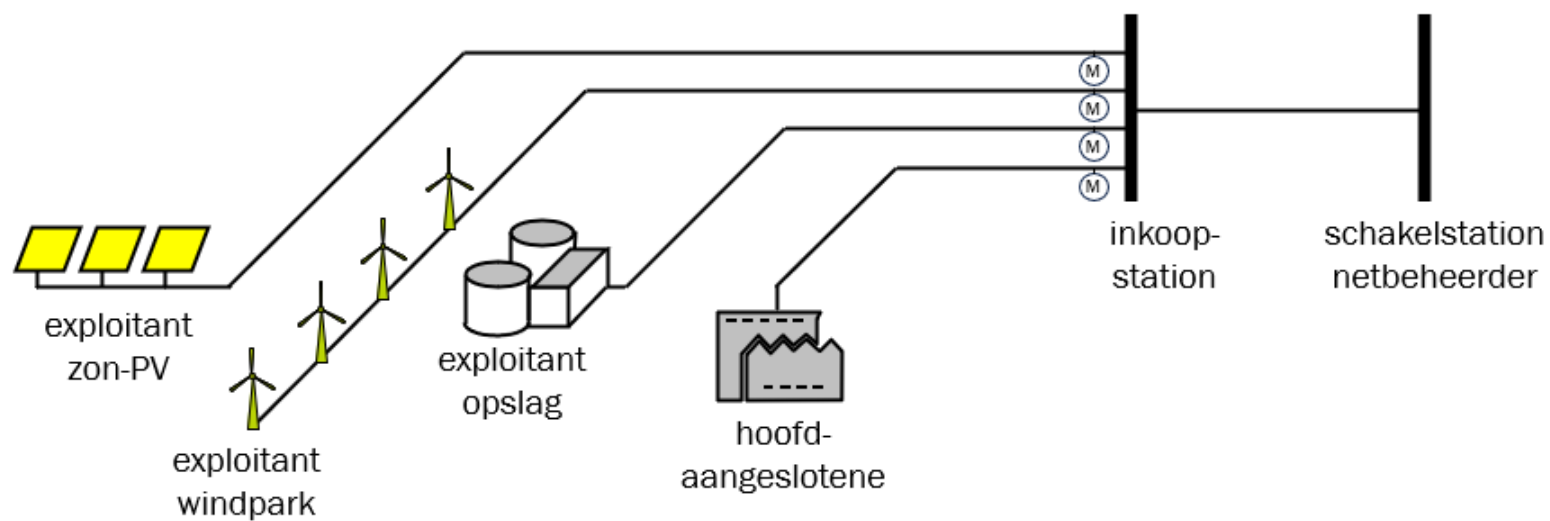

Gesloten distributie systeem

Marnix Scholten – MJS Advies

Gesloten Distributiesystemen in vele opzichten een mooie kans!

gesloten distributiesysteem

Gesloten Distributiesysteem ('GDS')

Een net waarvoor op grond van artikel 15 E'98 een ontheffing is verleend

net: *“één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer” (artikel 1, lid 1, onderdeel i, E'98)*

Verplichting aanwijzen netbeheerder:

“Degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet of een landsgrensoverschrijdend net, wijst voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan” (artikel 10, lid 9, E'98)

Europese Richtlijn / derde energiepakket

- een net dat elektriciteit (of gas) distribueert binnen een geografisch afgebakende commerciële of industriële locatie
- kent geen huishoudelijke afnemers
- waarbij:
 - a) ofwel de exploitatie of het productieproces om technische of veiligheidsredenen zijn geïntegreerd of;
 - b) het net primair elektriciteit of gas distribueert aan de eigenaar of beheerder van het net of daarmee verwante bedrijven (bijv. vliegvelden of industrielocaties)
- het net mag geen onderdeel uitmaken van het landelijke hoogspanningsnet (USG-uitspraak)

Nederlandse wet:

- Elektriciteitswet, artikel 15 jo. artikel 10 -> Gesloten Distributie Systeem
- Energiewet, artikel 3.6 en 3.7 -> Gesloten Distributie Systeem

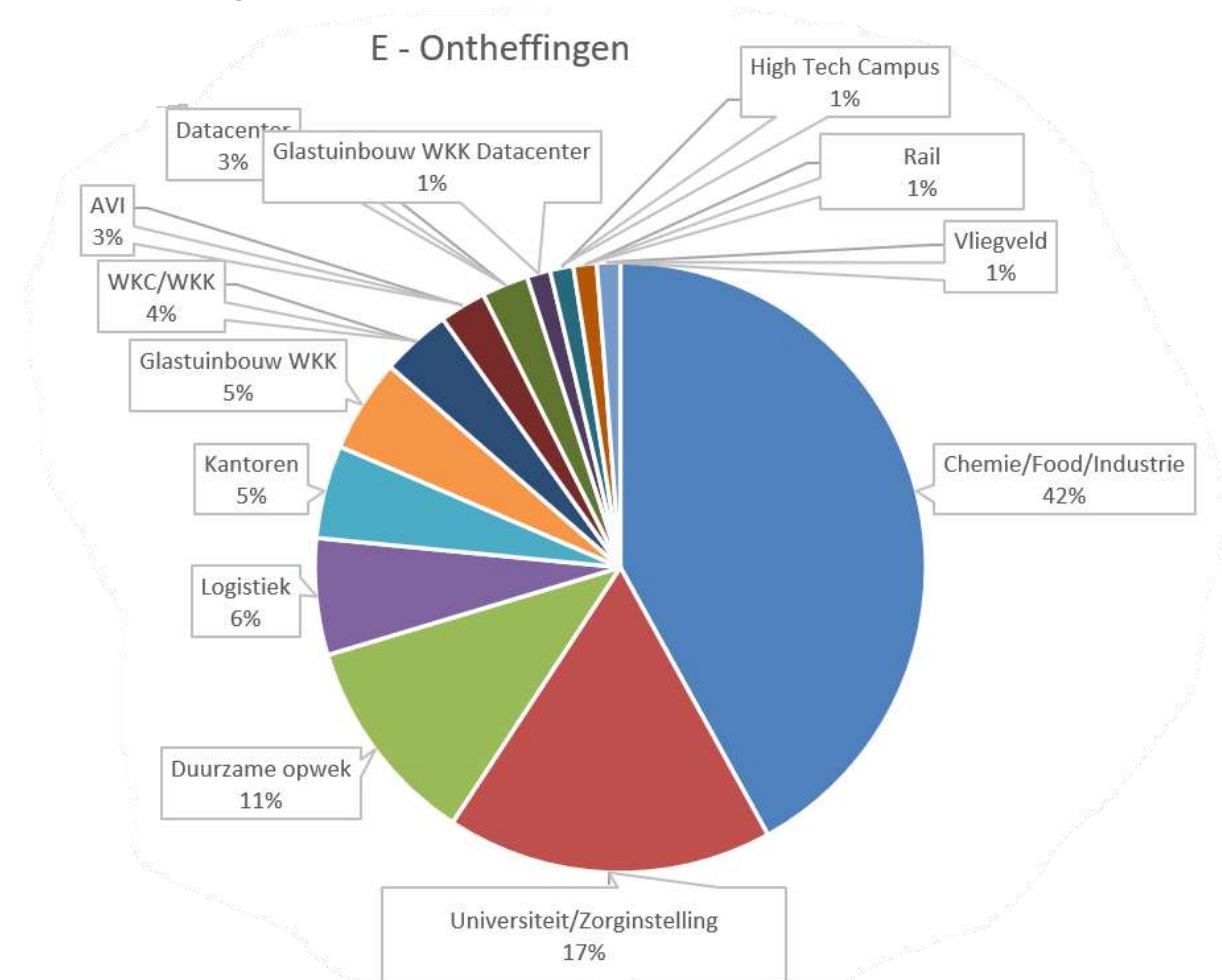
Uitgangspunten GDS

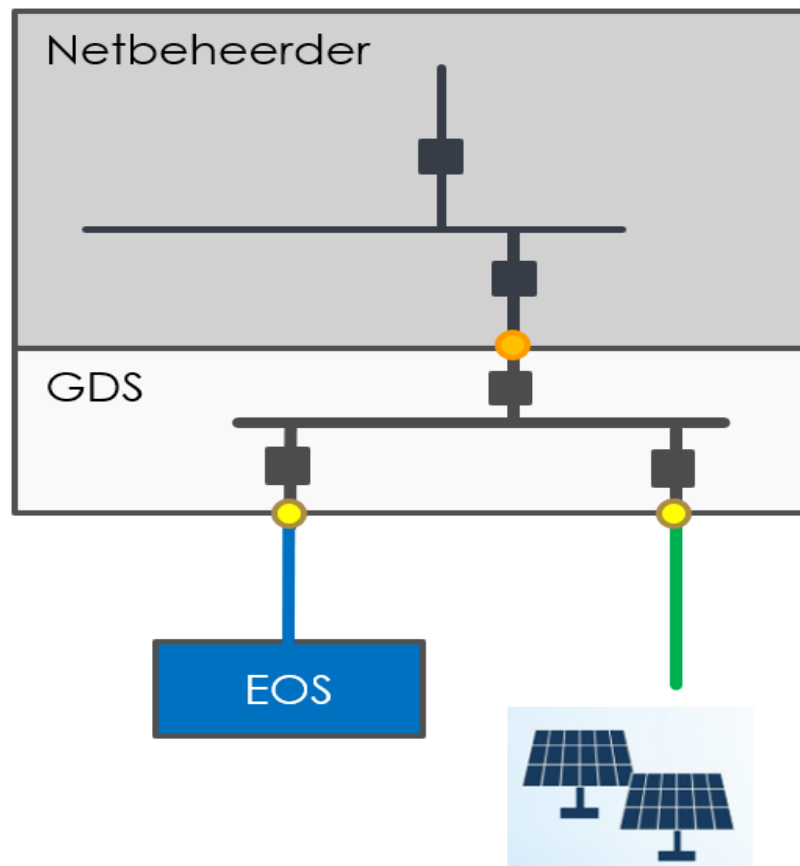
- Meerdere partijen* willen samen een aansluiting bij openbare netbeheerder realiseren door middel van een privaat elektriciteitsnet (een zgn. net-op-net aansluiting)
- Er is een wettelijke verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor het beheren van een net
- Ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder vereist (GDS-ontheffing, aan te vragen bij de ACM)
- De GDS-beheerder is een 'netbeheerder light'
- De GDS-beheerder gaat een REA / ATO aan met de openbare netbeheerder
- De GDS-beheerder gaat op zijn beurt ATO's aan met de aangeslotenen op het GDS

* In juridische termen spreken we hier over 'afnemers'

GDS per bedrijfstak

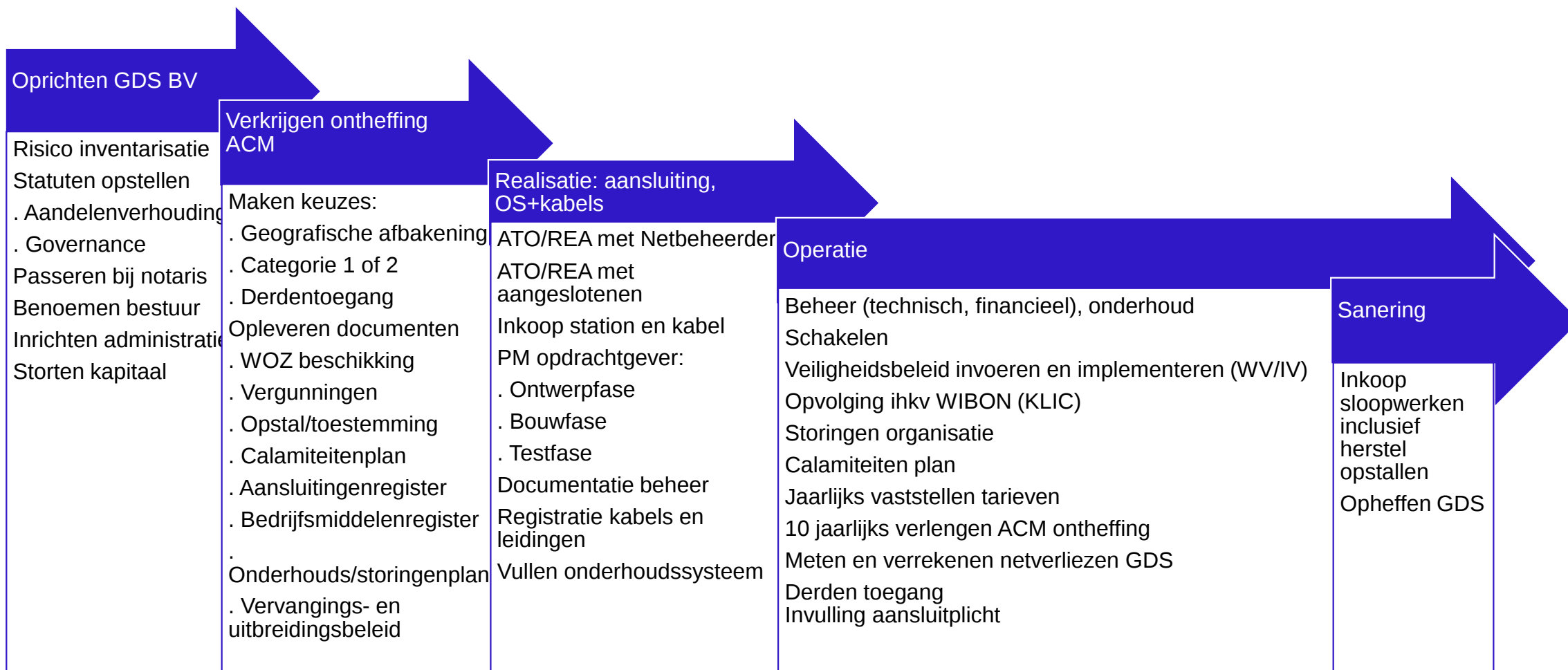
Indeling 'bedrijfstak'	E	G	Totaal
Chemie/Food/Industrie	34	28	62
Universiteit/Zorginstelling	14	7	21
Duurzame opwek	9		9
Logistiek	5	3	8
Kantoren	4		4
Glastuinbouw WKK	4	4	8
WKC/WKK	3	3	6
AVI	2		2
Datacenter	2		2
Glastuinbouw WKK Datacenter	1	1	2
High Tech Campus	1	1	2
Rail	1		1
Vliegveld	1	1	2
Totaal	81	48	129

- Netbeheerder aansluiting GDS
Net op Net koppeling (OP)
- GDS Aansluiting
(primair allocatie punt & OP)
- Eigenaar 1 (= Aangeslotene)
- Eigenaar 2

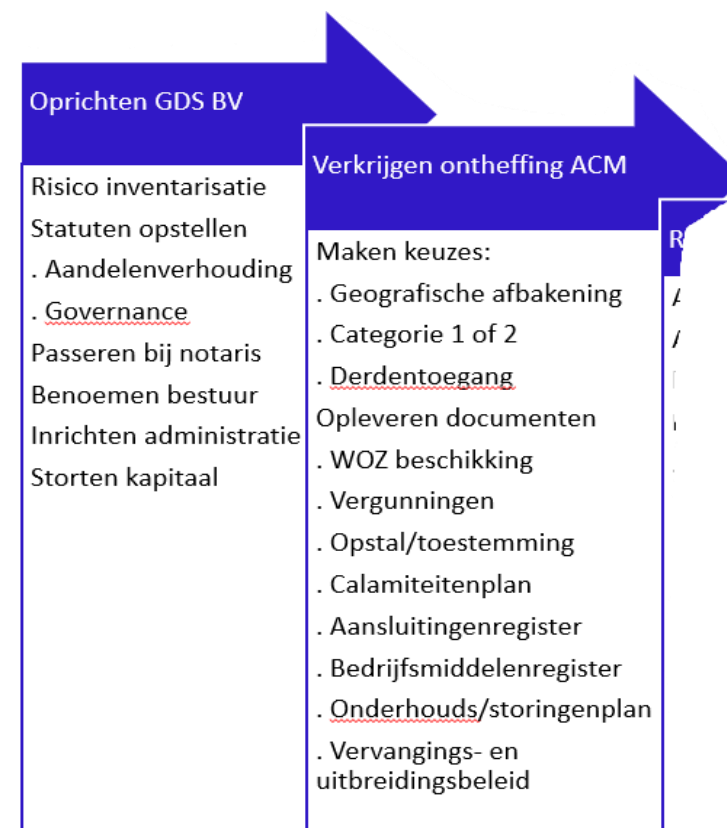
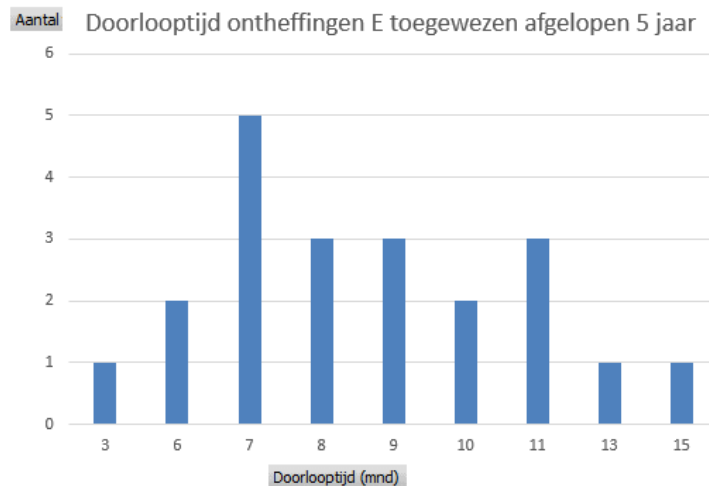
‘Cyclus’ GDS

Doorlooptijden ontheffingsaanvraag

Oprichting GDS + voorbereiden aanvraag ong. 3mnd

Verkrijgen ontheffing: < 12mnd

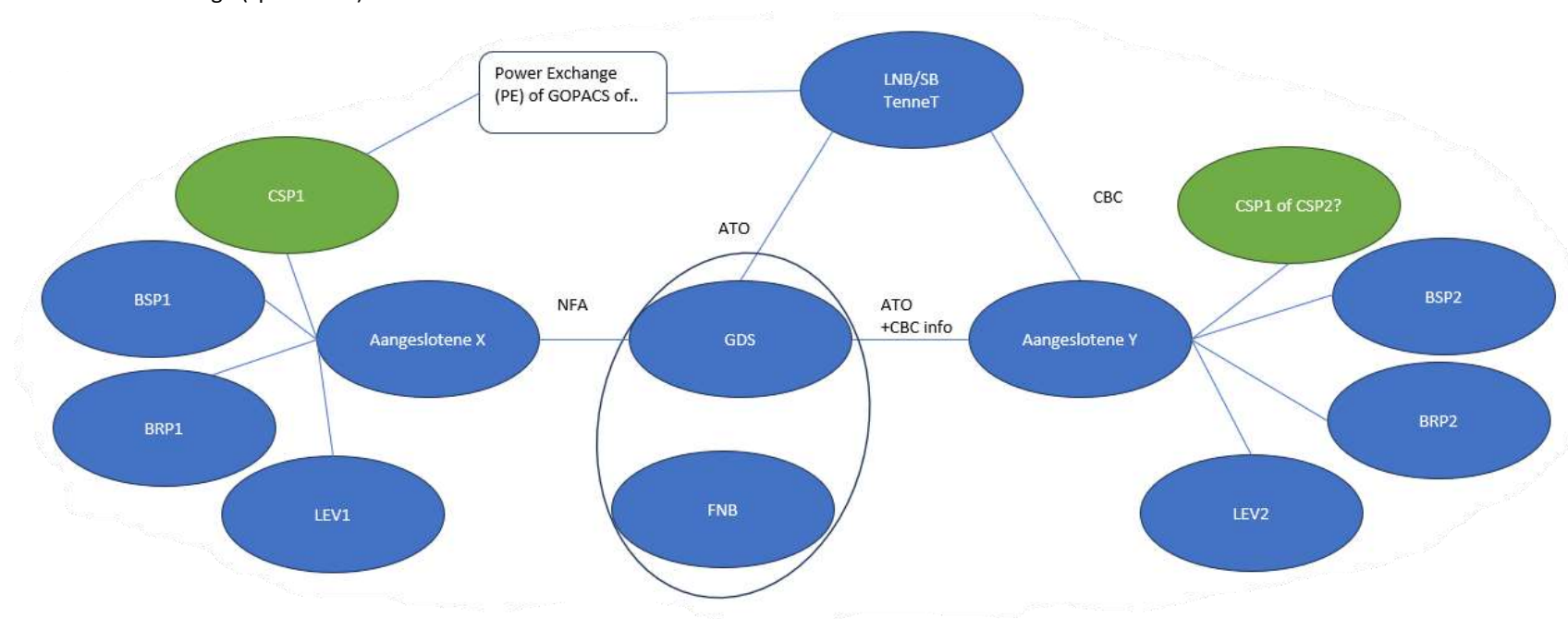

Wat te regelen?

- Zakelijke rechten / publiekrechtelijke vergunningen en ontheffingen
- REA (kabels, trafo, inkoopstations)
- Ontheffing ACM benodigd
- ATO met openbare netbeheerder en ATO met aangeslotenen op het GDS
- Vrije Leverancierskeuze / derdentoegang faciliteren (volledig uit te besteden)
- Tarievenstructuur: alloceren DEVEX, CAPEX en OPEX GDS
- Non-discriminatoire, transparante, afspraken, o.a. t.a.v. tarieven: kostengeoriënteerd
- Aansluitplicht derden binnen geografisch afgebakende locatie van het GDS (en mits capaciteit beschikbaar is op het GDS)
- Energie Management Systeem / Smart Grid
- Verplichte deelname congestiemanagement
- Wel of geen MLOEA achter je GDS (is bij een GDS geen wettelijk recht)
- Alternatieve transportrechten (zoals bijv. TDTR), CBC
- (invoedingstarief; Q2 / Q3 '25 Ontwerpbesluit verwacht van de ACM)

Betrokken marktpartijen

Rollen	Afkortingen
BRP Balance Responsible Party	ATO Aansluit & Transport Overeenkomst
BSP Balancing Service Provider	BAS Beheerder Afsprakenstelsel
CSP Congestie Service Provider	MFF Markt Faciliterings Form
GDS Gesloten Distributie Systeem	NFA Non-Firm ATO
LEV Leverancier	PE Power Exchange (spot markt)
LNB Landelijk Netbeheerder	
SB Systeem Beheerder	

Kansen / Voordelen

- Gezamenlijk meer mogelijk dan individueel (bijv. het krijgen van een aansluiting en/of transportcapaciteit)
- Eén aansluiting technisch en economisch in eigen beheer uit te nutten
- Optimaliseren / beperken transportkosten openbaar netbeheerder
- Investerings in transformator-/inkoopstation (ver)delen over de aangesloten op het GDS
- Kosten onderhoud en beheer van GDS (ver)delen over de aangesloten op het GDS
- SMART grid / EMS
- GDS is een beproefd concept, zowel Europeesrechtelijk als nationaal verankerd, '*bankable*'

Branchevereniging

www.privateenergienetten.nl

info@privateenergienetten.nl

Groepscontracten

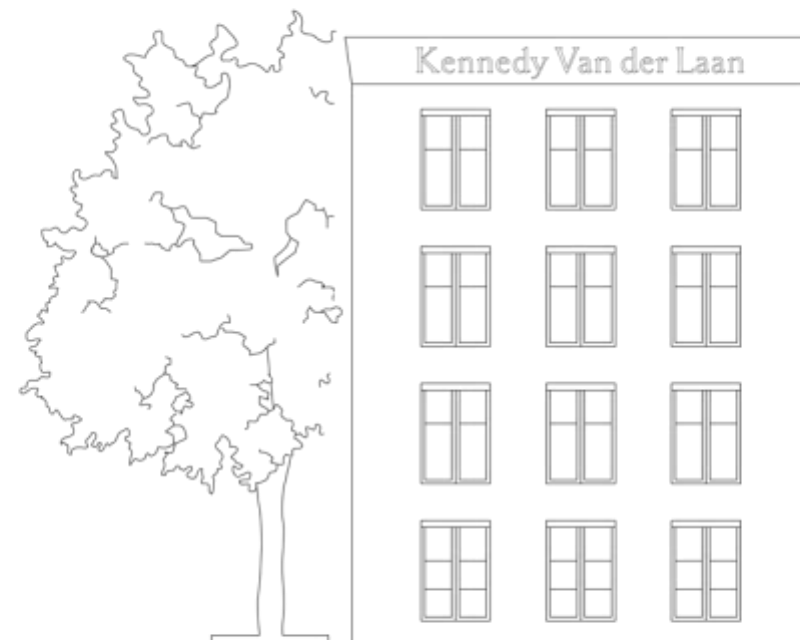
Quirine Tjeenk Willink – Kennedy van der Laan

Studiemiddag Netcongestie

Groepscontracten als oplossing

Quirine Tjeenk Willink

5 februari 2025

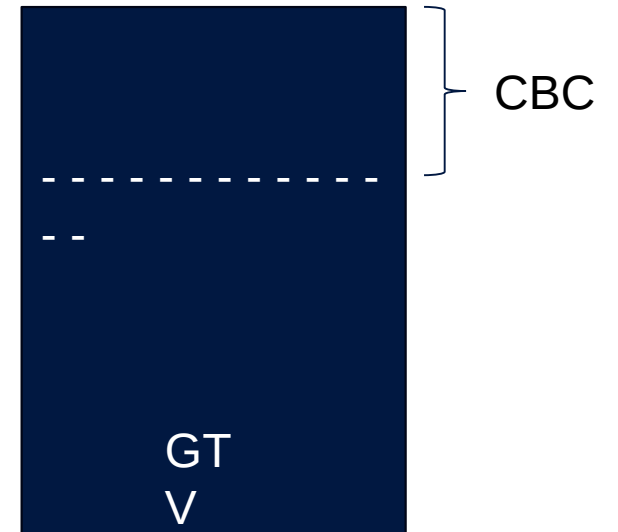
Wanneer een groepscontract?

De Energiehub

- A. Lokaal vraag en aanbod van energie op elkaar afstemmen (groeps-cbc)
- B. Bijdragen aan het verminderen van netcongestie (groeps-TO)
- C. Combinatie (ook met evt. andere mogelijkheden, zoals GDS of Directe Lijn)

Capaciteitsbeperkingscontract (CBC)

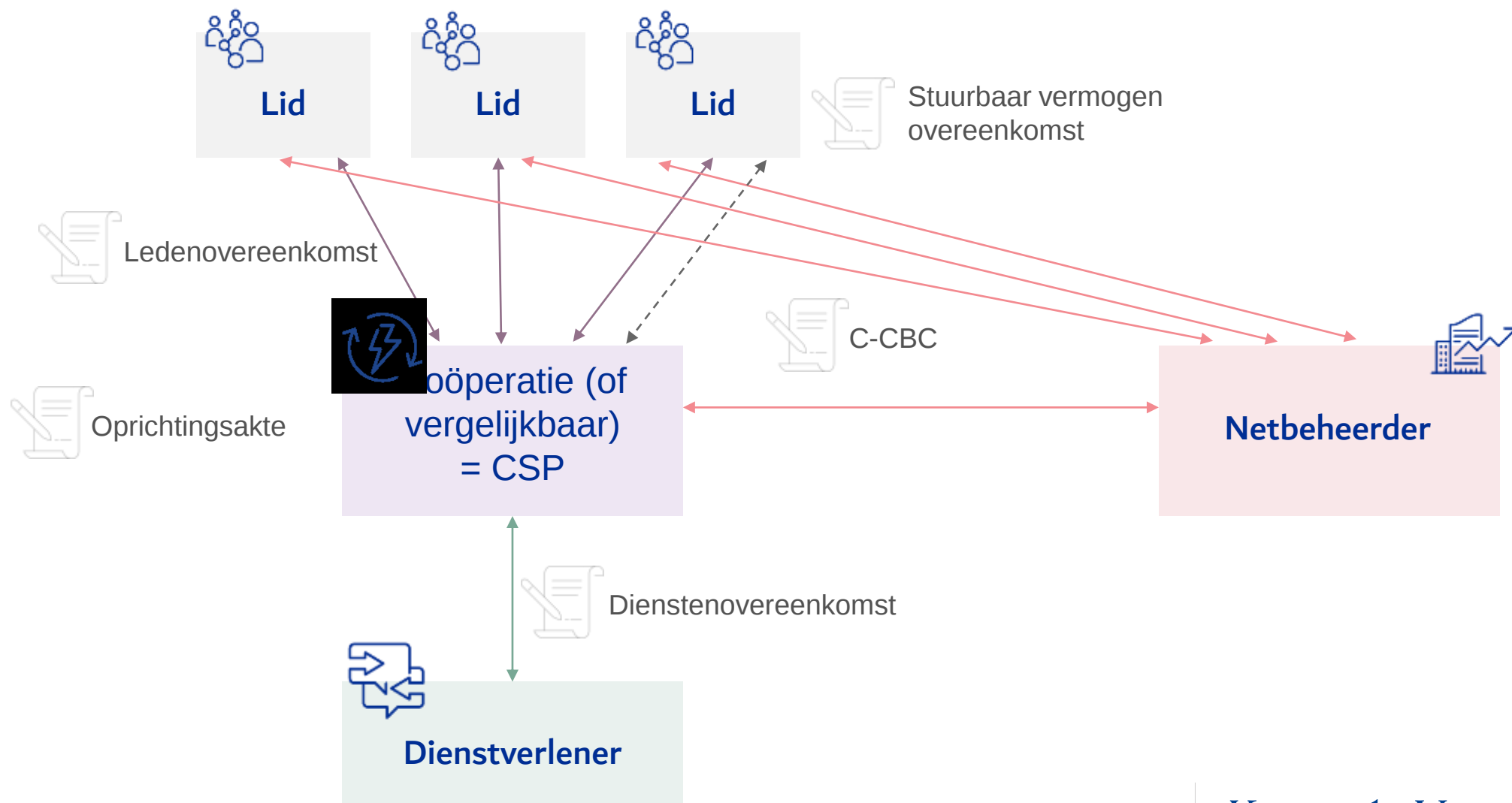
- De aangeslotene verlaagt zijn transportcapaciteit op verzoek van de netbeheerder tegen een vergoeding
- Doel: het voorkomen van lokale overbelasting tijdens piekuren en het efficiënter gebruiken van het energienet, waardoor er meer ruimte beschikbaar komt
- Uitgangspunt is ATO met GTV
- Flexibiliteit op basis van eigen bedrijfsvoering
- 2 soorten CBC
 - Beperking met vaste tijdsvensters
 - Beperking op afroep door netbeheerder

Groeps-capaciteitsbeperkingscontract (G-CBC)

- CBC wordt aangegaan met een groep
 - Leden van de groep bevinden zich binnen hetzelfde verdeelstation
- Verantwoordelijkheid voor groep om gezamenlijk de transportcapaciteit te verlagen tijdens piekuren
- De groep bepaalt zelf hoe invulling te geven aan beperkingsverzoek
 - Bijvoorbeeld door gebruik batterijen of afschalen transportafname
 - Investerings voor opslag kunnen worden gedeeld met de groep
- Collectief contract bestaat naast individuele ATO
- In casus van vandaag, waarin windpark 0 GTV krijgt geen oplossing; iedere partij moet zich houden aan individuele GTV (al dan niet incl. deel waar een cbc op rust)

Voorbeeld contractuele structuur G-CBC

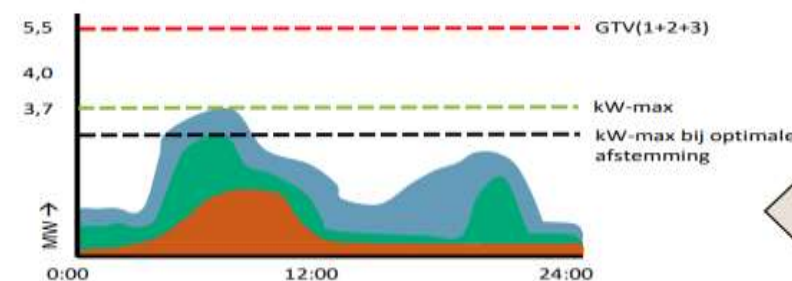
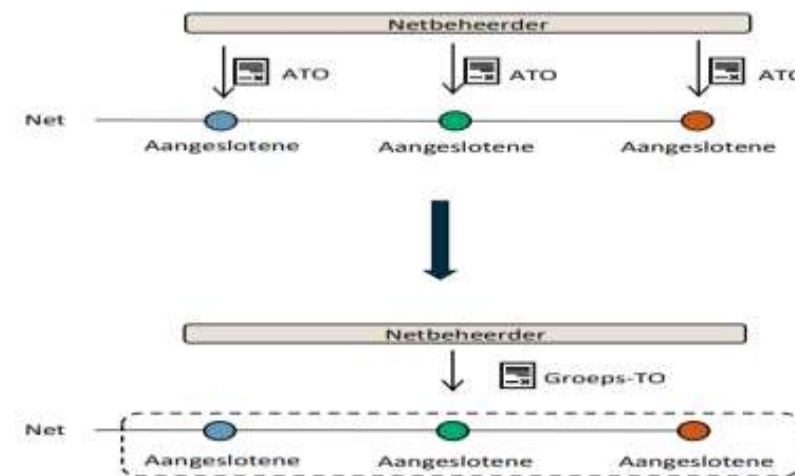

2

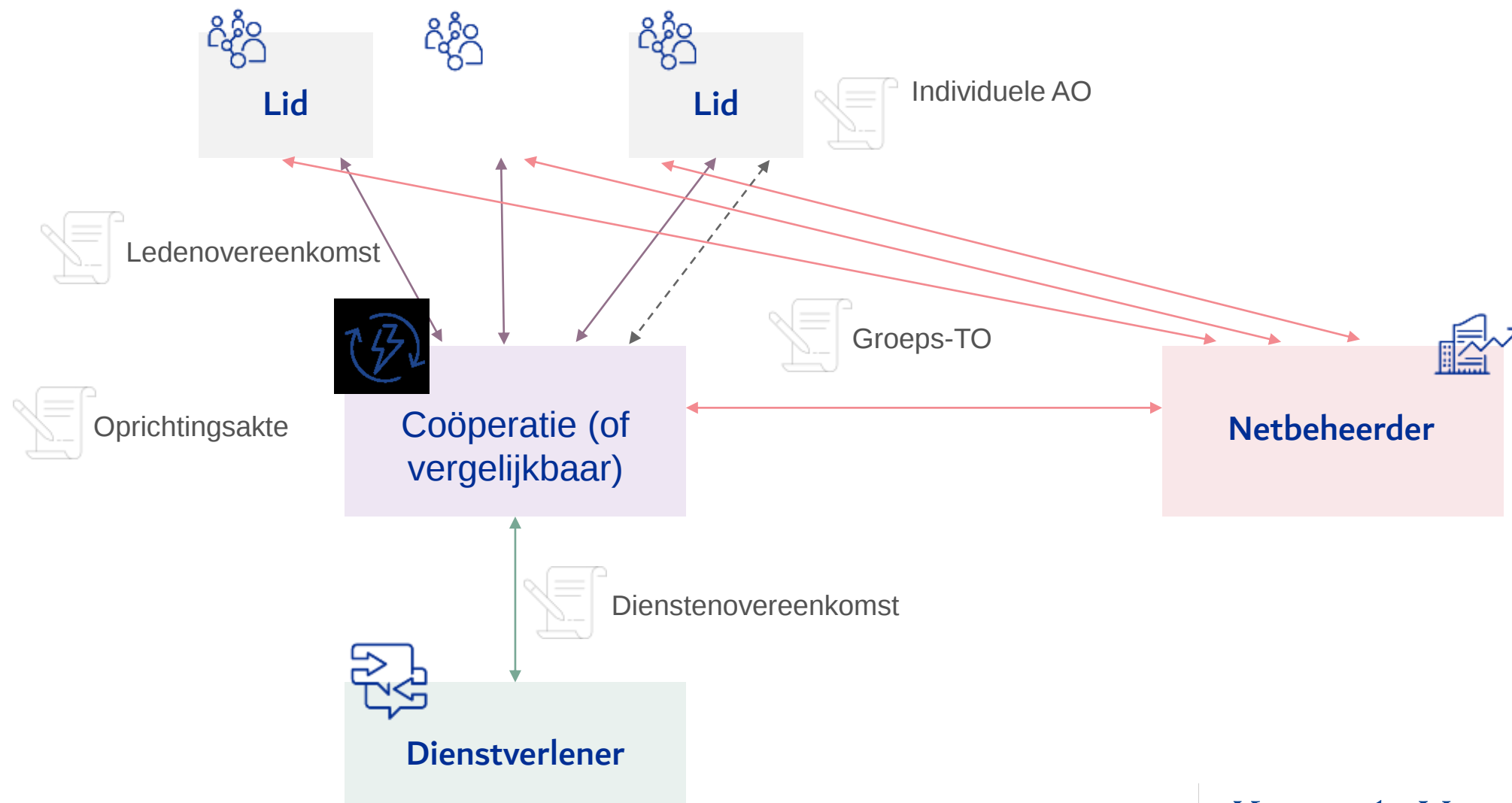
Groeps-Transportovereenkomst (GTO)

[Verwacht: Q1 2025?]

- Groep gaat gezamenlijk een transportovereenkomst aan
 - Individueel GTV vervalt
 - Afspraken bij verlaten groep
- Aansluiting wordt virtueel gekoppeld, zodat aangeslotenen hun vraag en invoeding beter op elkaar kunnen afstemmen
- Groep is gezamenlijk verantwoordelijk om binnen het toegewezen GTV te blijven
- Beschikbaar gestelde GTV is geen optelling van de losse GTV's
 - Maar mogelijk wel meer ruimte voor individu om capaciteit te gebruiken
- Optimale benutting net creëren

Voorbeeld contractuele structuur Groeps-TO

Hoe start je op?

Enkele voorbeelden:

- Schiphol Trade Park (pilot Energiehub): <https://www.sadc.nl/innovatie/>
- Havenbedrijf Amsterdam (Groeps-CBC): <https://www.liander.nl/over-ons/nieuws/2024/flexibel-groepscontract-voor-elektriciteit-faciliteert-ambities-amsterdamse-havengebied>
- 4 november 2024
Invest-NL en Kennedy Van der Laan lanceren toolkit voor oprichting energiehubs
<https://nuna.energy/case/merwede/>

Molenwerf 16
1014 BG Amsterdam
The Netherlands
E. info@kvdl.com
T. +31 20 5506 666

Pauze

Fiscaliteit in een notendop

Niels Muller

Partner (Tax) Energy Transition

Raymond van den Berg

Specialist WOZ / EB

Real Estate Advisory & Valuation

Terugkerende thema's..

Energiebelasting

WOZ

- Afschrijving
- Eigenbouwerschap?
- Overdrachtsbelasting
- Inframarginale heffing
- Fiscale faciliteiten (o.a. EIA)

"Fiscaliteit is vaak bepalend voor de business case, tijdige aandacht hiervoor voorkomt verassingen achteraf.."

Energiebelasting in het kort

Sterke wens voor heffing EB aan te sluiten op het niveau van de **verbruiker** (*levering via een aansluiting aan een verbruiker belast*)

In beginsel per WOZ-object een aansluiting, maar ook levering *anders dan via een aansluiting* is belast!

Alleen de directe levering aan het net is vrijgesteld, of, de opwekking voor "eigen rekening en risico"

Degressieve tariefstructuur en teruggaaf/clustering

Afschaffing van saldering per 1-1-2027 relevant?

WOZ in het kort

Objectafbakening

Vaste objectafbakeningsregels zowel op eigendomsgrenzen (zakelijk rechten) maar ook op gebruikersgrenzen (zelfstandig te gebruiken)

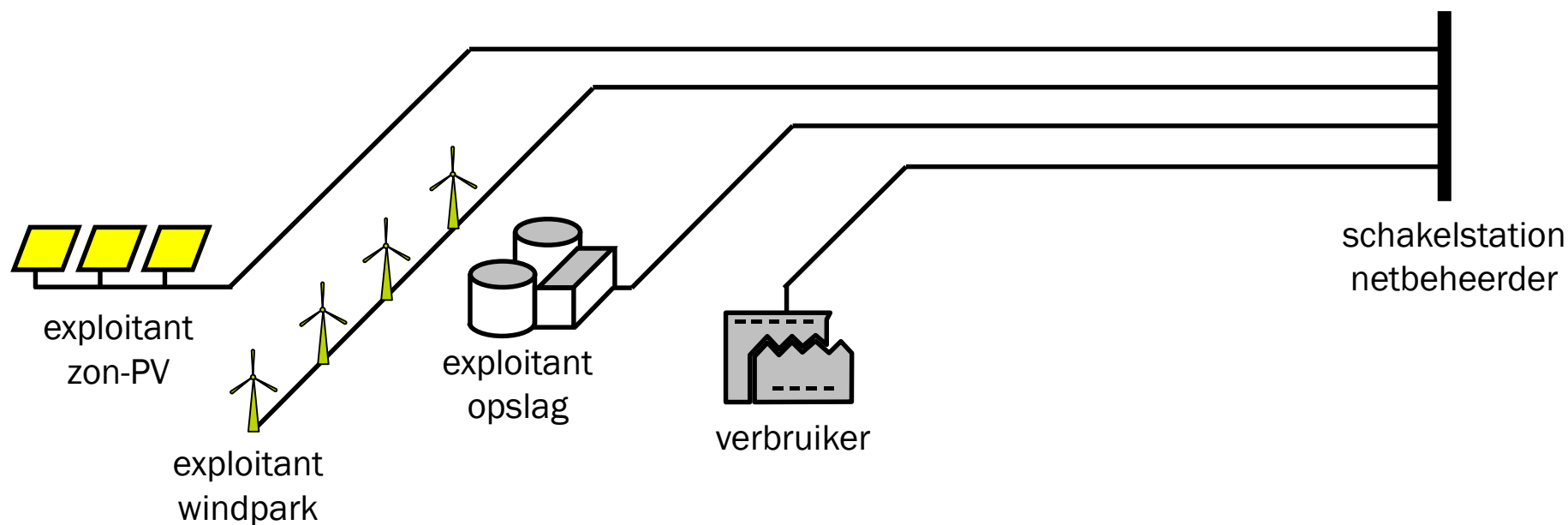
Waarderingsvragen

- Objectafbakening is van invloed op de waardering (bijvoorbeeld bij een WKO)
- Werktuigenvrijstelling voor zon op het dak (procedure ligt bij de Hoge Raad)
- Wat is een windturbine of PV-installatie waard na afloop van de SDE-subsidie?

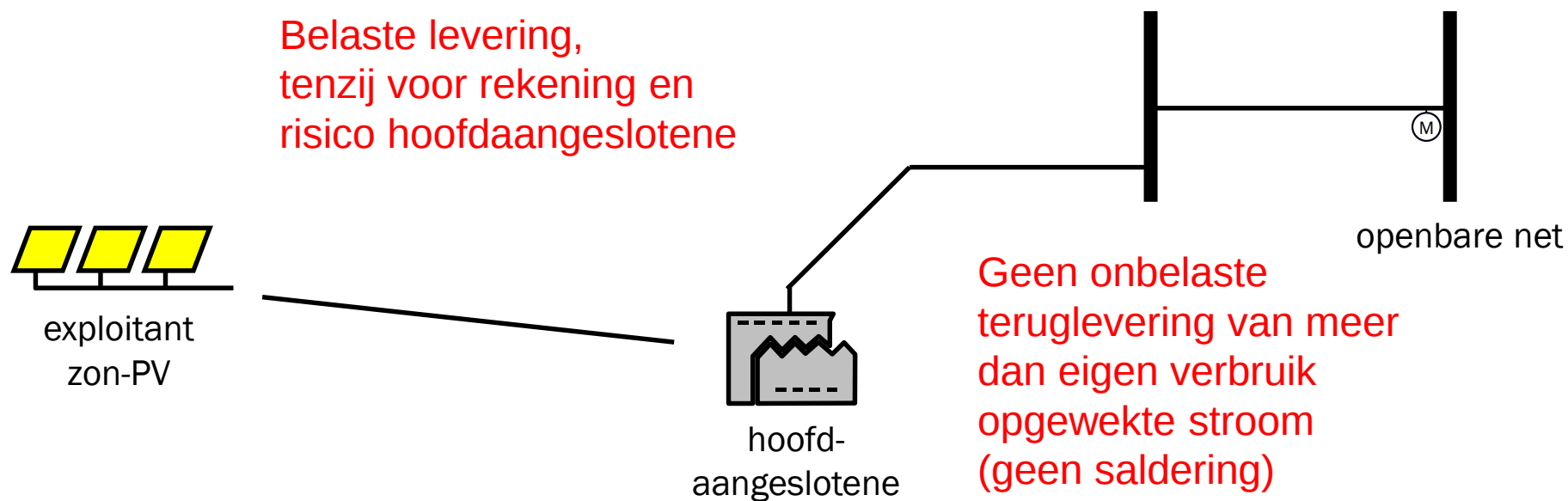
Fiscale vragen

- Ontwikkeling OZB-tarieven en tax modeling
- Afschrijving en bodemwaarde gebouwen

Delen transportcapaciteit: groepstransportcontract

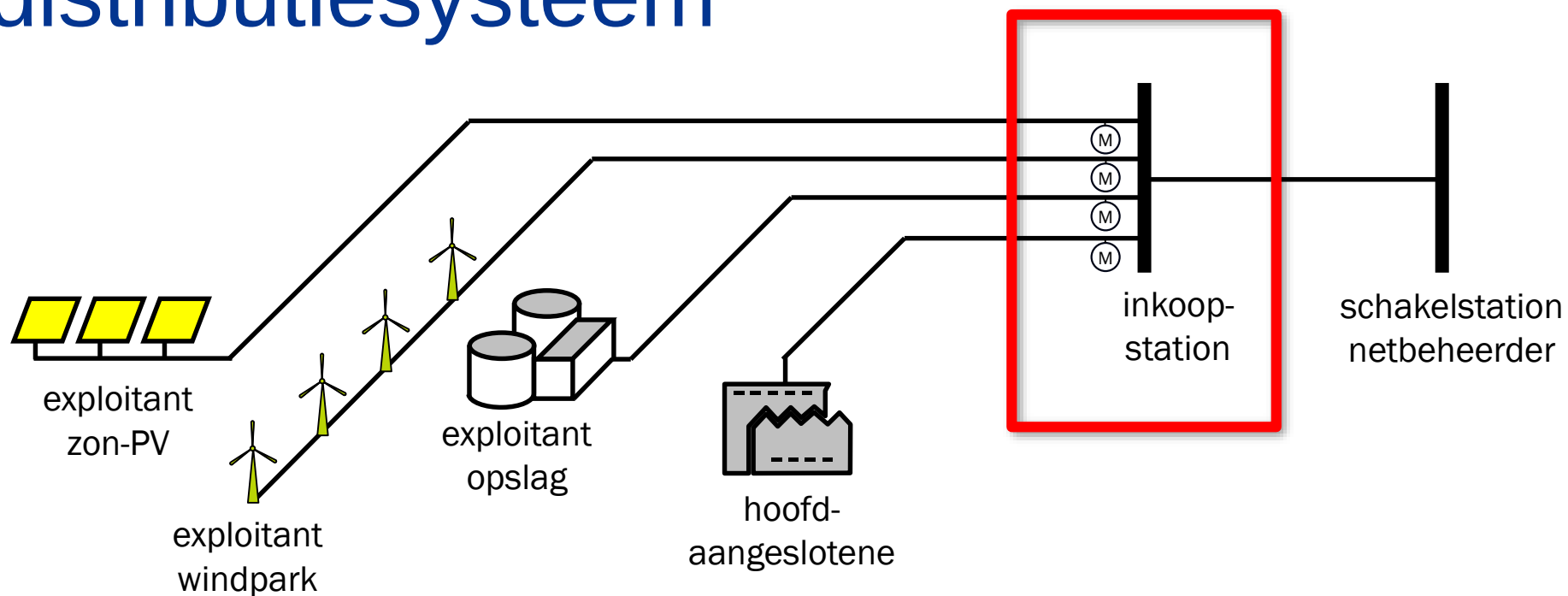
Directe lijn

Gesloten distributiesysteem

Apart WOZ-object?

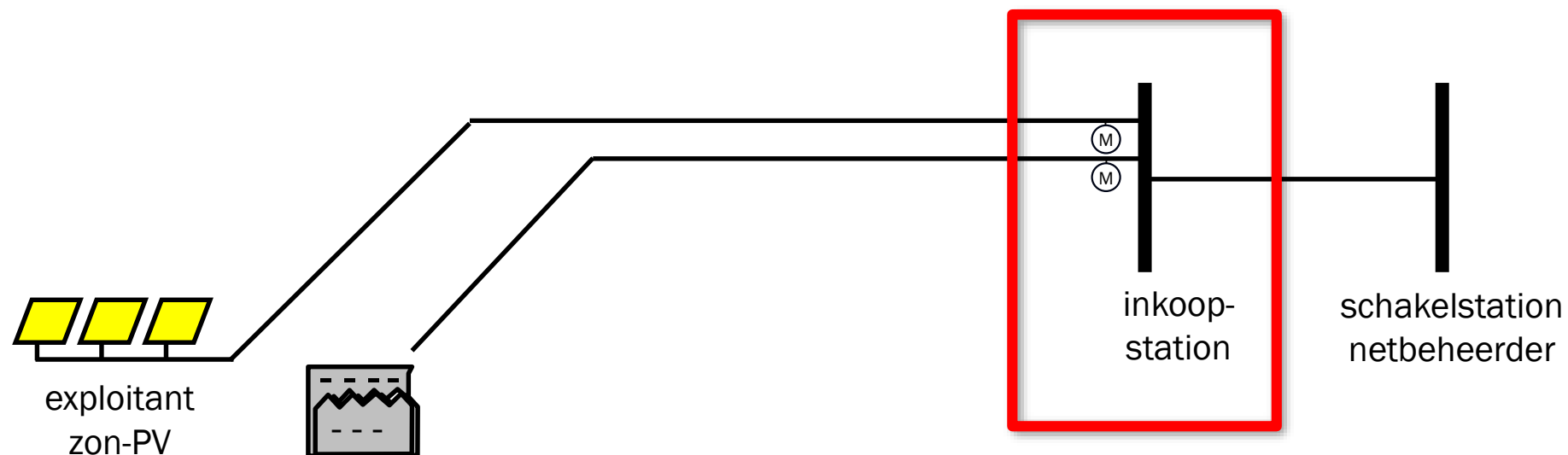
Belaste levering aan het GDS
Ook van alle duurzaam opgewekte energie!

Cablepooling

Apart WOZ-object?

Belaste levering aan de tussenpersoon of als
GDS aan de hoofdaangeslotenen?

Paneldiscussie

Ermin Kloppenborg – Ministerie Klimaat en Groene Groei

Wilko Wolbers – ACM

Dirk Kuiken – Netbeheerder Enexis

Liselotte van Balen – Eneco

Plonia Dusée - Groenleven

Afsluiting